

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
համաձայնեցված արժույթային քաղաքականության իրականացմանն ուղղված
միջոցառումների մասին

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն արձանագրությունը մշակվել է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի 64-րդ հոդվածի համաձայն և սահմանում է անդամ պետությունների կողմից ձեռնարկվող միջոցները՝ ուղղված համաձայնեցված արժույթային քաղաքականության իրականացմանը:

2. Սույն Արձանագրության մեջ օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետևյալ իմաստը՝

«արժույթային օրենսդրություն»՝ արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության ոլորտում անդամ պետությունների օրենսդրական ակտերը և դրանց ի կատարումն ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերը:

«արժույթային սահմանափակումներ»՝ արժույթային գործառնությունների նկատմամբ Միության իրավական մաս կազմող միջազգային պայմանագրերով և ակտերով կամ անդամ-պետությունների արժույթային օրենսդրությամբ սահմանված սահմանափակումներ՝ արտահայտված արժույթային գործառնությունների ուղղակի արգելքով, դրանց ծավալների, քանակի և անցկացման ժամկետների, վճարման արժույթի տեսակի սահմանափակմամբ, դրանց իրականացման համար հատուկ թույլտվություններ (լիցենզիաներ) ստանալու պահանջների սահմանմամբ, իրականացվող արժույթային գործառնության գումարի մի մասի, ամբողջ գումարի կամ ամբողջ գումարին պատիկ գումարի պահուստավորմամբ, ինչպես նաև անդամ պետությունների տարածքում հաշիվներ բացելու և վարելու հետ կապված սահմանափակումներ, և արտարժույթի պարտադիր վաճառքի վերաբերյալ պանաջներ:

«ինտեգրացված արժույթային շուկա»՝ անդամ պետությունների արժույթային շուկաների ամբողջությունը՝ միավորված գործունեության և պետական կարգավորման միասնական սկզբունքներով:

«ազատականացման միջոցառումներ»՝ միջոցառումներ՝ ուղղված անդամ պետությունների ռեզիդենտների միջև, ինչպես նաև երրորդ պետությունների ռեզիդենտների հետ արժույթային գործառնությունների նկատմամբ արժույթային սահմանափակումների թուլացմանը կամ վերացմանը:

«անդամ պետության ռեզիդենտ»՝ անձ, որը անդամ պետություններից մեկի ռեզիդենտն է՝ ըստ այդ անդամ երկրի արժույթային օրենսդրության:

«երրորդ պետության ռեզիդենտ»՝ անձ, որը որևէ անդամ պետության ռեզիդենտ չէ:

«իրավասու կազմակերպություններ»՝ իրավաբանական անձինք, որոնք անդամ պետության ռեզիդենտներ են, և իրենց ստեղծման պետության օրենսդրության համաձայն լիազորված են կատարելու բանկային գործառնություններ արտարժույթով:

«արժույթային հսկողության լիազորված մարմիններ»՝ գործադիր իշխանության մարմիններ, անդամ պետությունների ազգային (կենտրոնական) բանկեր և անդամ

պետությունների այլ պետական մարմիններ, որոնք իրավասու են իրականացնելու արժույթային հսկողություն:

Արժույթային իրավահարաբերությունների կարգավորման ժամանակ անդամ պետությունները կիրառում են «ոչ ռեզիդենտ» տերմինը՝ ազգային արժույթային օրենսդրությանը համապատասխան:

II. Համաձայնեցված արժույթային քաղաքականության իրականացմանն ուղղված միջոցառումները

3. Համաձայնեցված արժույթային քաղաքականության անցկացման համար անդամ պետությունները ձեռնարկում են հետևյալ միջոցները՝

1) Ազգային արժույթների փոխարժեքի քաղաքականության համակարգում (այսուհետ՝ փոխարժեքային քաղաքականություն)՝ անդամ պետությունների ազգային արժույթների՝ անդամ պետությունների ռեզիդենտների փոխադարձ հաշիվարկներում կիրառման ընդլայնումն ապահովելու համար, , այդ թվում՝ փոխադարձ խորհրդատվությունների անցկացման կազմակերպում՝ փոխարժեքային քաղաքականության միջոցառումների մշակման և համակարգման նպատակով.

2) Ազգային արժույթների՝ ըստ վճարային հաշվեկշռի ընթացիկ և կապիտալ հաշիվների փոխարկելիության ապահովում, անդամ պետությունների ռեզիդենտների կողմից անդամ պետությունների բանկերի միջոցով առանց սահմանափակումների արտարժույթի առքի և վաճառքի հնարավորությունների համար պայմանների ստեղծման միջոցով.

3) ազգային արժույթների փոխադարձ ուղղակի գնանշումների ապահովման համար պայմանների ստեղծում.

4) անդամ պետությունների ռեզիդենտների միջև անդամ պետությունների ազգային արժույթներով փոխադարձ հաշվարկների իրականացման ապահովում..

5) անդամ պետությունների միջև վճարահաշվարկային հարաբերությունների մեխանիզմի կատարելագործում՝ անդամ պետությունների միջև փոխադարձ հաշվարկներում ազգային արժույթների կիրառման ընդլայնման հիման վրա.

6) ազգային արժույթի պաշտոնական փոխարժեքների բազմաքանակության բացառում, ինչը խոչընդոտում է անդամ պետությունների ռեզիդենտների միջև փոխադարձ առևտրին.

7) անդամ պետությունների ազգային (կենտրոնական) բանկերի կողմից անդամ պետությունների ազգային արժույթների պաշտոնական փոխարժեքների սահմանում, բորսայական շուկայում ձևավորված փոխարժեքների հիման վրա, կամ ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ անդամ պետությունների ազգային արժույթների կրոս փոխարժեքների հիման վրա.

8) արժույթային շուկայի վիճակի և զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ տեղեկատվության փոխանակում՝ մշտական հիմունքներով.

9) անդամ պետությունների ինտեգրացված արժույթային շուկայի կազմավորում.

10) յուրաքանչյուր անդամ պետության կողմից իրենց ներքին արժույթային շուկայի հասանելիության ապահովում անդամ պետությունների ռեզիդենտ և ըստ այդ պետության օրենսդրության՝ արժույթային գործարքներ կատարելու իրավասու բանկերի համար՝ ազգային ռեժիմի տրամադրման պայմաններով միջբանկային փոխարկման գործարքներ իրականացնելու համար.

11) անդամ պետությունների բանկերին՝ սեփական թղթակցային հաշիվների իրենց պատկանող անդամ պետությունների ազգային արժույթներով արտահայտված միջոցները երրորդ պետության արժույթով ազատ փոխարկելու իրավունքի տրամադրում.

12) պայմանների ստեղծում անդամ պետությունների արժույթային ակտիվների՝ այլ անդամ պետությունների ազգային արժույթներում այդ թվում՝ դրանց պետական արժեթղթերում տեղաբաշխման համար..

13) ներքին արժույթային շուկաների հետագա զարգացում և իրացվելիության աճ.

14) անդամ պետությունների կազմակերպված շուկաներում ազգային արժույթներով առևտրի զարգացում և դրանց հասանելիության ապահովում անդամ պետությունների արժույթային շուկայի մասնակիցներին..

15) ֆինանսական ածանցյալ գործիքների կազմակերպված շուկայի զարգացում:

4. Անդամ պետությունների՝ արժույթային իրավահարաբերությունները կարգավորող օրենսդրությունների մոտարկման և ազատականացման համար ձեռնարկվող միջոցների նպատակով անդամ պետությունները

1) ապահովում են արդյունավետ տնտեսական փոխհամագործակցությանը խոչընդոտող արժույթային սահմանափակումների աստիճանական վերացումը՝ արժույթային գործառնություններին և անդամ պետությունների տարածքում տեղակայված բանկերում անդամ պետությունների ռեզիդենտների կողմից հաշիվների բացման ու վարման նկատմամբ.

2) սահմանում են երրորդ պետությունների ռեզիդենտների՝ անդամ պետությունների տարածքում տեղակայված բանկերում բանկային հաշիվների ինչպես նաև երրորդ պետությունների տարածքում տեղակայված բանկերում անդամ պետությունների ռեզիդենտների հաշիվների բացման կամ վարման կարգի համաձայնեցված մոտեցումներ.

3) ելնում են ազգային ինքնիշխանության պահպանման սկզբունքից անդամ պետությունների ռեզիդենտների բանկային հաշիվներին պարտադիր հաշվեգրման ենթակա դրամական միջոցների ռեպատրիացիայի պահանջի վերաբերյալ մոտեցումների մշակման հարցում. .

4) սահմանում են անդամ պետությունների ռեզիդենտների միջև իրականացվող արժույթային գործառնությունների ցանկ, որոնց նկատմամբ չեն կիրառվում արժույթային սահմանափակումներ.

5) սահմանում են անդամ պետությունների ռեզիդենտների իրավունքների և պարտականությունների անհրաժեշտ ծավալը՝ արժույթային գործառնություններ իրականացնելիս, ներառյալ առանց անդամ պետությունների տարածքում տեղակայված բանկերում բանկային հաշիվների օգտագործման հաշվարկների իրականացման իրավունքը.

6) ապահովում են անդամ պետությունների ռեզիդենտների բանկային հաշիվներին պարտադիր հաշվեգրման ենթակա դրամական միջոցների ռեպատրիացիայի վերաբերյալ պահանջների ներդաշնակեցումը.

7) ապահովում են Միության մաքսային տարածքում անդամ պետությունների ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների կողմից դրամական միջոցների ու դրամական գործիքների ազատ տեղաշարժը.

8) ապահովում են արժույթային գործարքների հաշվառման և վերահսկման պահանջների ներդաշնակեցումը.

9) ապահովում են անդամ պետությունների արժույթային օրենսդրությունների խախտման համար պատասխանատվության նորմերի ներդաշնակեցումը:

III. Արժութային վերահսկողության իրավասու մարմինների փոխգործունեությունը

5. Արժութային վերահսկողության իրավասու մարմինների փոխգործունեությունն իրականացվում է՝

1) տեղեկատվության փոխանակմամբ՝

արժութային օրենսդրության պահպանման վերահսկողության ոլորտում անդամ պետությունների վերահսկիչ և իրավապահ մարմինների՝ փորձի վերաբերյալ,

արժութային օրենսդրության պահպանման վերահսկողության համակարգի գործունեության ապահովման և կատարելագործման միջոցների վերաբերյալ,

արժութային վերահսկողության կազմակերպման հարցերի, ինչպես նաև իրավական բնույթի տեղեկատվության, այդ թվում՝ արժութային վերահսկողության ոլորտում անդամ պետությունների օրենսդրության, արժութային վերահսկողության ոլորտում անդամ պետությունների օրենսդրության փոփոխությունների վերաբերյալ.

2) համագործակցությամբ՝ ուղղված անդամ պետությունների ռեզիդենտների կողմից արժութային գործարքների իրականացման ընթացքում անդամ պետությունների օրենսդրությունների խախտումների կանխարգելմանը, բացահայտմանը և խափանմանը, ներառյալ տեղեկատվության փոխանակումը, ինչպես նաև օրենսդրության խախտմամբ իրականացված գործարքների մասին արժութային վերահսկողության իրավասու մարմինների հարցման հիմունքներով..

3) արժութային կարգավորման և արժութային վերահսկողության բնագավառում անդամ պետությունների փոխադարձ շահերին առնչվող խնդիրների վերաբերյալ համատեղ վերլուծական հետազոտությունների անցկացմամբ.

4) համագործակցության ընթացքում ծագող հարցերի կապակցությամբ գործնական աջակցություն ցուցաբերելով՝ ներառյալ աշխատանքային խմբերի ստեղծմամբ, փորձի փոխանակմամբ և կադրերի վերապատրաստմամբ.

5) արժութային կարգավորման և արժութային վերահսկողության հարցերով վիճակագրական տեղեկությունների փոխանակման կազմակերպում, այդ թվում՝

անդամ պետությունների ռեզիդենտների միջև արժութային գործարքներով դրամական միջոցների վճարման և փոխանցումների ծավալների վերաբերյալ.

մի անդամ պետության ռեզիդենտների կողմից մյուս անդամ պետության իրավասու կազմակերպություններում բացված հաշիվների քանակի վերաբերյալ.

6) արժութային վերահսկողության իրավասու մարմինների համագործակցության այլ հարցերի շրջանակներում համատեղ գործողությունների իրականացման միջոցով:

6. Արժութային վերահսկողության իրավասու մարմիններն արժութային վերահսկողության ոլորտում իրականացնում են փոխգործակցություն կոնկրետ ուղղություններով՝ ներառյալ մշտական հիմունքներով տեղեկատվության տրամադրումը՝ համաձայն արժութային վերահսկողության իրավասու մարմինների միջև փոխգործակցության մասին առանձին արձանագրությունների:

7. Գործնական աջակցության տրամադրումն իրականացվում է՝

արժութային վերահսկողության իրավասու մարմինների ներկայացուցիչների աշխատանքային այցերի կազմակերպման,

սեմինարների և խորհրդակցությունների անցկացման,

մեթոդական առաջարկությունների մշակման ու դրանց փոխանակման միջոցով:

IV. Արժութային վերահսկողության իրավասու մարմինների հարցումների հիման վրա տեղեկատվության փոխանակումը

8. Տեղեկատվության տրամադրման վերաբերյալ հարցման առաքումը և կատարումն իրականացվում են հետևյալ կարգով՝

1) հարցումը պետք է ներկայացվի գրավոր կամ տեքստի փոխանցման տեխնիկական միջոցների օգտագործմամբ:

Տեքստի փոխանցման տեխնիկական միջոցների օգտագործման, ինչպես նաև ստացված հարցման իսկության կամ բովանդակության վերաբերյալ կասկածներ առաջանալու դեպքերում, հարցումը ստացած արժութային վերահսկողության իրավասու մարմինը կարող է պահանջել գրավոր հաստատում:

2) վարչական իրավախախտումների գործերով վարույթների շրջանակներում տեղեկություններ ստանալու վերաբերյալ հարցման մեջ պետք է նշվեն՝

հարցումն ուղարկող արժութային վերահսկողության իրավասու մարմնի անվանումը, հարցում ստացած արժութային վերահսկողության իրավասու մարմնի անվանումը, գործի փաստական հանգամանքների համառոտ նկարագիրը՝ հավելվածով, անհրաժեշտության դեպքում կցելով հաստատող փաստաթղթերի կրկնօրինակները, իրավախախտման որակումը՝ հարցումն ուղարկող արժութային վերահսկողության իրավասու մարմնի պետության օրենսդրության համաձայն, հարցումն իրականացնելու համար անհրաժեշտ այլ տեղեկություններ:

3) հարցումը և դրա պատասխանը կատարվում են ռուսերենով:

9. Երրորդ կողմին սույն Արձանագրության շրջանակներում ստացված տեղեկությունները փոխանցելու անհրաժեշտության դեպքում պահանջվում է տվյալ տեղեկությունները ներկայացնող արժութային վերահսկողության իրավասու մարմնի գրավոր համաձայնությունը:

10. Հարցումն իրականացվում է՝ հաշվի առնելով հարցումն ուղարկած արժութային վերահսկողության իրավասու մարմնի կողմից հարցումն ուղարկող Կողմ պետության օրենսդրությամբ սահմանված ընթացակարգային ժամկետների՝ պահպանման հնարավորությունը:

Հարցումն ստացած արժութային վերահսկողության իրավասու մարմինն իրավունք ունի պարզաբանման կարգով լրացուցիչ տեղեկություններ պահանջելու, եթե հարցումն իրականացնելու համար դա անհրաժեշտ է:

11. Հարցումն իրականացնելու անհնարինության դեպքում հարցումն ստացած արժութային վերահսկողության իրավասու մարմինը տեղեկացնում է դրա մասին հարցումն ուղարկած արժութային վերահսկողության մարմնին՝ նշելով մերժման պատճառները:

12. Արժութային վերահսկողության լիազոր մարմինները կրում են արժութային վերահսկողության ոլորտում փոխգործակցության շրջանակներում տեղեկատվության փոխանակման հետ կապված ծախսերը:

Լրացուցիչ ծախսեր պահանջող հարցումներ ստանալու դեպքում, դրանց ֆինանսավորման հարցը քննարկվում է արժութային վերահսկողության իրավասու մարմինների կողմից՝ փոխադարձ համաձայնությամբ:

V. Արժութային սահմանափակումներ

13. Յուրաքանչյուր անդամ պետություն, բացառիկ դեպքերում (եթե իրավիճակը չի կարող լուծվել տնտեսական քաղաքականության այլ միջոցներով) իրավունք ունի կիրառել արժութային սահմանափակումներ՝ մեկ տարուց ոչ ավելի ժամկետով:

Այս պարագայում բացառիկ դեպքեր են համարվում՝

այնպիսի հանգամանքների առաջացումը, որոնց դեպքում ազատականացման միջոցառումների իրականացումը կարող է վատթարացնել անդամ պետության տնտեսական և ֆինանսական դրությունը.

վճարային հաշվեկշռի իրավիճակի բացասական զարգացումը, որի հետևանքով անդամ պետության ոսկու և արժույթի պահուստները կարող են նվազել թույլատրելի մակարդակից ցածր.

այնպիսի հանգամանքների առաջացումը, որոնց դեպքում ազատականացման միջոցառումների իրականացումը կարող է վնաս հասցնել անդամ պետության անվտանգության շահերին և խոչընդոտել հասարակական կարգի պահպանումը.

անդամ պետության ազգային արժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանումները:

14. Այն անդամ պետությունը, որը կիրառել է արժութային սահմանափակումներ, տեղեկացնում է դրա մասին մնացած անդամ պետություններին և Հանձնաժողովին՝ այդ սահմանափակումները մտցնելուց 15 օրից ոչ ուշ:
